

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Cizmar-confeționar încălțăminte după comandă

Domeniul: Comerț și servicii

București 1998

Unitatea pilot:

UCECOM, București

Coordonator proiect standard ocupațional:

Laura Artemona Marcu

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Ioan Pălie, Gr. Șc. Spiru Haret, București

Rada Popa, Gr. Șc. Spiru Haret, București

Referenți de specialitate:

Radu Tăbărană, COMART SA, București

Constanța Novăceanu, ELEDUR SA, București

Standard aprobat COSA la data de 18-03-1998

Cod COSA: O - 43

© copyright 1998 , COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fara acordul COSA.

Cizmar-confeționar încălțăminte după comandă

Descrierea ocupației

Ocupația se referă la activitatea de confecționare și reparare în atelierele de comandă a diferitelor tipuri de încălțăminte, indiferent de dimensiuni, model, calitate material. Activitatea de confecționare a încălțăminte presupune: construirea tiparelor, croirea pieselor componente, asamblarea, tragerea pe calapod, tălpuirea și finisarea încălțăminte. Activitatea de reparatii se referă la reparațiile uzuale ce se pot executa într-un atelier de comandă. Activitatea implică și o colaborare cu clienții, cărora le sunt oferite informații de specialitate. Activitatea presupune și aprovizionarea cu materiale prime și materialele necesare confecționării încălțăminte și utilizarea uneltelor și echipamentelor specifice.

Cizmar-confeccioner încălțăminte după comandă

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Administrație

Competențe generale la locul de muncă

Echipamente

Materiale

Planificare

Producție

Relații cu clientela

Unitățile de competență

Întocmirea documentelor specifice

Aplicarea NPM și PSI

Folosirea uneltelor și echipamentelor specifice

Aprovizionarea cu materii prime și materiale

Planificarea activității

Asamblarea părților componente ale părții de jos a încălțăminteii

Asamblarea părților componente ale părții de sus a încălțăminteii

Construirea tiparelor pentru încălțăminte

Croirea pieselor componente ale încălțăminteii

Executarea reparațiilor la încălțăminte

Formarea pieselor încălțăminteii

Oferirea serviciilor către clienți

Preluarea și predarea comenzilor

Întocmirea documentelor specifice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea și evaluarea datelor	1.1 Datele sunt identificate în funcție de tipul lucrării. 1.2. Datele sunt selectate cu atenție în funcție de documentul de întocmit.
2. Întocmirea calculației de preț	2.1.Prețurile sunt calculate corect în funcție de tarifele în vigoare pentru produsul respectiv 2.2.Prețurile sunt calculate cu precizie luând în considerare toate elementele componente.
3. Întocmirea documentelor	3.1 Documentele sunt întocmite corect în funcție de scop. 3.2 Documentele sunt redactate lizibil în formatul solicitat. 3.3 Documentele sunt întocmite la termenele impuse.
4. Arhivarea documentelor	4.1 Documentele sunt arhivate cu atenție conform cerințelor. 4.2 Documentele sunt ordonate astfel încât să permită un acces rapid.

Gama de variabile

Unitatea se aplică lucrătorilor din ocupațiile:

- croitor confecționar îmbrăcăminte la comandă
- cizmar confecționar încălțăminte la comandă

Tarifele în vigoare se referă la tarifele de manoperă pentru:

- produse de confecții - pentru croitori
- produse de încălțăminte - pentru cizmar

Elementele prețului de cost: cantitatea de materiale (de bază și auxiliare), preț materiale și tarife manoperă (tarife specifice).

Tipuri de documente:

- bonuri de comandă, chitanțe primire / predare, note de comandă către furnizori, evidențe pentru consumul de materiale și manoperă, fișe de decontare materiale

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- întocmirea corectă a calculației de preț;
- întocmirea corectă a tuturor documentelor.

CUNOȘTINTE

- cunoașterea tarifelor pentru produsele din nomenclator
- cunoașterea prețurilor pentru materiale

Aplicarea NPM și PSI

Descrierea unității

Unitatea se referă la respectarea și aplicarea normelor de protecția muncii și de pază contra incendiilor pe durata executării lucrărilor. Totodată, unitatea presupune utilizarea și mentinerea echipamentelor în condiții de securitate, precum și depozitarea corespunzătoare a materiilor prime și materiale.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Aplicarea N.P.M.	1.1. Legislația și N.P.M. specifice ocupației sunt însușite corect, conform reglementărilor locului de muncă. 1.2. Lucrările specifice ocupației sunt efectuate în condiții de securitate și respectând N.P.M. de la locul de muncă. 1.3. Echipamentul de protecția muncii este utilizat, întreținut și păstrat conform reglementărilor în vigoare.
2. Aplicarea normelor de P.C.I.	2.1. Normele de P.C.I. sunt însușite corect, conform reglementărilor locului de muncă. 2.2. Lucrările specifice ocupației sunt efectuate în permanență cu respectarea normelor de P.C.I. 2.3. Materialele și instrumentele de P.C.I. sunt utilizate, întreținute și păstrate conform reglementărilor în vigoare.
3. Raportarea pericolelor	3.1. Sursele de risc și accidente sunt identificate rapid, pe toată durata desfășurării activității. 3.2. Pericolele sunt raportate în cel mai scurt timp.
4. Aplicarea procedurilor de urgență	4.1. Măsurile de prim ajutor sunt aplicate corect și rapid în caz de accident. 4.2. Procedurile de urgență sunt aplicate în totalitate și rapid în caz de accident. 4.3. Accidentul este semnalat și raportat în cel mai scurt timp, conform

Gama de variabile

Unitatea se aplică pentru ocupațiile:

- croitor confecționar îmbrăcăminte la comandă;
- cizmar confecționar încălțăminte la comandă.

Unitatea se aplică în toate locurile de muncă specifice ocupațiilor respective, dar în special în atelierelor de execuție îmbrăcăminte și încălțăminte la comandă.

Echipamentul de protecția muncii este specific fiecărui loc de muncă.

Materialele și echipamentele P.C.I. sunt specific fiecărui loc de muncă.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- modul în care respectă N.P.M. și normele de P.C.I. specifice fiecărui loc de muncă.

CUNOȘTINȚE:

- normele de P.C.I. și N.P.M. specifice fiecărei ocupații și fiecărui loc de muncă.

Folosirea uneltelor și echipamentelor specifice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătirea și reglarea mașinilor	1.1. Reglarea parametrilor mașinii de cusut se face în conformitate cu tipul cusăturilor de executat. 1.2 Reglarea mașinii se face respectând prevederile din cartea tehnica. 1.3 Acele de cusut sunt alese în funcție de specificul materialelor de cusut.
2. Utilizarea uneltelor și	2.1. Uneltele de croitorie sunt manevrate cu îndemânare în sensul executării corecte a tuturor operațiilor. 2.2 Defectele aparute sunt identificate prompt și sesizate. 2.3 Uneltele și echipamentele sunt utilizate în condiții de siguranță.
3. Întreținerea uneltelor și echipamentelor	3.1 Uneltele și echipamentele sunt păstrate și depozitate în condiții de siguranță. 3.2 Uneltele și echipamentele sunt întreținute în condiții de funcționare corectă. 3.3 Deficiențele de funcționare sunt identificate la timp și remediate.

Gama de variabile

Unitatea se aplică lucrătorilor din ocupațiile:

- croitor confecționar îmbrăcăminte la comandă;
- cizmar confecționar încălțăminte la comandă.

Unelte:

Croitor:

- ace de cusut, ace cu gămălie, degetar, foarfeci, centimetru, echer, linii, banzic, etc.

Cizmar:

- sulă, cuțit, stoagăr, piatră de ascuțit, preducea, ciocan, clește, falț, rasfel, etc.

Echipamente:

Croitor:

- mașini de presat și călcat, mașini de cusut mecanice și electrice, etc.

Cizmar:

- ștanțe, mașini de cusut, mașini de prins/tras vârf, mașini de lipit / egalizat rame, etc.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- reglarea corectă a mașinilor;
- îndemânare în manevrarea uneltelor;
- exploatarea și întreținerea corectă a echipamentelor.

CUNOȘTINȚE:

- cunoașterea parametrilor echipamentelor și a modului de reglare în funcție de lucrarea de executat;
- cunoașterea cărții tehnice a mașinii (echipamentelor).

Aprovizionarea cu materii prime și materiale

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea nevoilor de aprovizionare cu materii prime și materiale auxiliare	1.1. Necesarul de materii prime și materiale auxiliare este stabilit în funcție de comenzile de executat. 1.2 Necesarul de materiale auxiliare și calitatea acestora sunt corelate cu materiile prime identificate. 1.3 Necesarul de materii prime și materiale este stabilit pe tipo-varianțe, în sensul satisfacerii tuturor cerințelor.
2. Stabilirea necesarului de materiale de lucru	2.1. Necesarul de materiale de lucru este stabilit în funcție de numărul de comenzi. 2.2 Necesarul este estimat în funcție de numărul și structura lucrătorilor. 2.3 Necesarul de materiale este stabilit în funcție de structura comenzilor.
3. Identificarea furnizorilor	3.1 Furnizorii sunt identificați în timp util. 3.2 Furnizorii sunt identificați cu atenție și responsabilitate, în sensul satisfacerii condițiilor optime de livrare.
4. Stabilirea programului de aprovizionare	4.1 Programul este întocmit în timp util, în sensul asigurării materialelor la termenele necesare. 4.2 Programul este stabilit încât să asigure ritmicitatea aprovizionării și să preîntâmpine disfuncțiunile. 4.3 Programul este întocmit cu atenție, ținând cont de eventualele disfuncții de la furnizori.

Gama de variabile

Unitatea se aplică lucrătorilor din ocupațiile:

- croitor confecționar îmbrăcăminte la comandă;
- cizmar confecționar încălțăminte la comandă.

Materii prime:

Croitor:

- tipuri de țesături (țesături de lână, mătase, bumbac).

Cizmar:

- tipuri de piele (bovine, nebovine, înlocuitori), țesături.
- tipuri de tălpi (din piei de bovine, piei nebovine, înlocuitori).

Materiale:

Croitor:

- auxiliare (ațe, furnituri, accesorii, etc).
- de lucru (ace de cusut, ace de gămălie, cretă, hârtie pentru tipare, etc.).

Cizmar:

- auxiliare (ațe, lipici, accesorii).
- de lucru (cuie, ace de cusut, ceară, vopsea).

Condiții optime de livrare: calitate, preț, termene de livrare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- corectitudinea identificării și stabilirii necesarului de materii prime și materiale.

CUNOȘTINȚE:

- calitatea și caracteristicile materiilor prime și materialelor utilizate.

Planificarea activității

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea obiectivelor	1.1 Comenzile sunt analizate cu atenție pentru stabilirea concordanței cu posibilitățile reale de realizare. 1.2 Etapele de realizare a comenzilor sunt identificate în funcție de tipul lucrării și a termenului final.
2. Stabilirea și alocarea resurselor	2.1. Resursele de materiale sunt stabilite corect în funcție de tipul lucrării . 2.2. Timpul necesar fiecărei etape este stabilit pentru încadrarea în
3. Planificarea activității	3.2 Planificarea este efectuată având în vedere eventualele situații neprevăzute, pentru încadrarea în termenul final. 3.2 Planificarea succesiunilor de lucru este făcută în funcție de tipul de lucru. 3.3 Planificarea necesarului de materiale pe faze de lucru este realizată pentru încadrarea în normele de consum. 3.4 Planificarea se face astfel încât să corespundă solicitărilor clienților.

Gama de variabile

Unitatea se aplică lucrătorilor din ocupațiile:

- croitor confecționar îmbrăcăminte la comandă
- cizmar confecționar încălțăminte la comandă

Tipuri de lucrări:

- croitorie damă, croitorie bărbați - pentru croitor
- cizmărie damă, cizmărie bărbați, reparații - pentru cizmar

Comenzi:

- execuție produse confecții damă / bărbați - pentru croitor
- execuție produse încălțăminte damă / bărbați - pentru cizmar
- reparații încălțăminte - pentru cizmar

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de identificare a activităților corespunzătoare atingerii obiectivelor și de încadrare cu normele de timp și de lucru
- capacitatea de a planifica o lucrare și de a respecta termenele stabilite.

CUNOȘTINȚE

La evaluare se urmărește:

- capacitatea de identificare a activităților corespunzătoare atingerii obiectivelor și de încadrare în normele de timp și de lucru
- capacitatea de a planifica o lucrare și de a respecta termenele stabilite
- fazele de realizare a produselor.

Asamblarea părților componente ale părții de jos a încălțăminteii

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Prelucrarea pieselor părții de jos a încălțăminteii	1.1 Piese sunt prelucrate cu atenție prin operații specifice conform cu sistemul de confecționare a încălțăminteii. 1.2 Piese sunt prelucrate cu atenție în funcție de tipul încălțăminteii. 1.3 Piese sunt prelucrate corect în funcție de materialele de execuție ale componentelor.
2. Executarea tălpii	2.1. Tălpierea este executată corect conform cu tehnologia de tălpiere specifică modelului ales. 2.2. Tălpierea este executată corect în funcție de caracteristicile materialelor de execuție ale componentelor. 2.3 Tălpierea este executată cu atenție în funcție de condițiile de calitate impuse.
3. Finisarea încălțăminteii	3.1 Încălțăminte este finisată cu atenție pe componente, în funcție de materialele de execuție ale acestora. 3.2 Încălțăminte este scoasă cu atenție de pe calapod astfel încât să nu se deterioreze. 3.3 Eventualele defecte remediabile sunt eliminate cu atenție conform procedurilor specifice.

Gama de variabile

Unitatea se aplică în atelierele de comandă pentru executarea încălțăminteii. Unitatea este efectuată în exclusivitate de lucrătorii de sex masculin, datorită condițiilor specifice de lucru și efortului fizic necesar.

Piese ale părții de jos a încălțăminteii: tălpi, branțuri, rame, tocuri.

Sisteme de confecționare a încălțăminteii: încălțăminte cu talpă cusută pe ramă (C.R.), încălțăminte cu talpă cusută prin branț (C.B.), încălțăminte cu ramă întoarsă (R.I.), încălțăminte lipită (I.L.), etc.

Tip încălțăminte: cu talpă simplă, cu talpă dublă, cu toc italian, etc.

Materiale de execuție:

- pentru tălpi: talpă din piei de bovine, piei de nebovine (cabaline, porcine), talpă din înlocuitori (cauciuc compact, microporos, crep).

Tehnologii de tălpiere: prin coasere, prin prindere, prin lipire, prin vulcanizare.

Operații de prelucrare a pieselor părții de jos a încălțăminteii:

- comune tuturor părților componente: egalizare, șlefuire, ștampilare;
- specifice pe tipuri de componente.

Operații de finisare a încălțăminteii:

- finisare talpă și toc: frezare, șlefuire, vopsire, ceruire;
- finisare fețe: spălare fețe și căptușeli, corectare defecte remediabile prin ceruire și vopsiri parțiale.

Materiale auxiliare: adezivi (cleiuri, latex, prenadez), ace de cusut, ață de cusut ceruită.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de tălpiere și finisare a încălțăminteii conform modelului.

CUNOȘTINȚE

- caracteristicile și comportarea materialelor de execuție a încălțăminteii în timpul operațiilor de tălpiere;
- ordinea fazelor de execuție pentru toate operațiile specifice unității.

Asamblarea părților componente ale părții de sus a încălțăminteii

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătirea pieselor componente	1.1 Piese componente sunt pregătite corect conform cu operațiile de pregătire necesare. 1.2 Piese componente sunt pregătite cu atenție astfel încât să se asigure o creștere a rezistenței mecanice a materialelor. 1.3 Piese componente sunt pregătite corect în scopul înfrumusețării. 1.4 Piese componente sunt pregătite cu atenție în scopul asigurării unei economii de material.
2. Executarea cusăturilor în vederea asamblării	2.1 Cusăturile sunt executate cu acuratețe conform cu tipul pieselor componente ale părții de sus a încălțăminteii. 2.2 Cusăturile sunt executate corect conform cu modelul ales. 2.3 Cusăturile sunt executate îngrijit cu tipul de ac și ata corespunzătoare materialelor îmbinate. 2.4 Cusăturile sunt executate cu acuratețe cu ajutorul mașinilor de cusut din dotare.
3. Finisarea ansamblului	3.1 Ansamblul este finisat corect conform cu modelul ales. 3.2 Ansamblul este finisat complet conform cu operația specifică de finisare necesară. Ansamblul este finisat cu atenție cu ajutorul dispozitivelor specifice.

Gama de variabile

Unitatea se aplică în atelierele de comandă pentru executarea încălțăminteii.

Operații de pregătire: egalizare fețe, marcarea piese, subțiere și pregătire margini, dantelare, paspoalare, imprimare desene decorative, ungere, întărire .

Tipuri componente ale părții de sus a încălțăminteii asamblate prin coasere:

- piesele ce compun căputa;
- piesele ce compun carâmbii;
- căptușeli;
- căputa cu carâmbii și fețele cu căptușeală.

Operații de finisare ale ansamblului:

- perforarea carâmbilor și fixarea capselor;
- perforarea baretelor;
- formarea butonierelor;
- fixarea nasturilor, butonilor.

Tipuri de ațe: ață din fibre naturale, fibre chimice și amestecuri de fibre naturale și fibre chimice.

Tipuri de cusături, în funcție de model: cusături de îmbinare, de întărire, de înfrumusețare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de asamblare al pieselor componente ale părții de sus a încălțăminteii conform modelului ales.

CUNOȘTINȚE

- caracteristicile și corelarea dintre tipurile de ace, ață și materialele asamblate și cusăturile necesare;
- ordinea fazelor de execuție pentru toate operațiile specifice unității.

Construirea tiparelor pentru încălțăminte

Descrierea unității

Unitatea se referă la activitatea de construire a tiparelor pentru toate piesele componente ale încălțăminte: partea de sus (modelarea fetelor) și partea de jos a încălțăminte (executarea tiparelor pentru talpă, brant, staif, bombeu, piese întărire).

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea dimensiunilor tiparului	1.1 Dimensiunile sunt identificate corect și complet conform cu metoda utilizată pentru obținerea tiparului. 1.2 Dimensiunile sunt identificate cu atenție conform cu tipul încălțăminte.
2. Construirea tiparului după copia medie a calapodului	2.1 Tiparul este construit corect conform cu tipul încălțăminte. 2.2. Tiparul este construit cu atenție conform cu modelul și numărul ales. 2.3 Tiparul este construit corect conform metodologiei specifice. 2.4 Tiparul este construit cu acuratețe cu ajutorul instrumentelor și
3. Construirea tiparului după metoda geometrică	3.1 Tiparul este construit corect conform cu tipul de încălțăminte. 3.2 Tiparul este construit cu atenție conform dimensiunilor preluate din standardele specifice. 3.3 Tiparul este construit cu atenție pe tipuri de piese componente ale încălțăminte. 3.4 Tiparul este construit cu acuratețe cu ajutorul instrumentelor și materialelor specifice.

Gama de variabile

Unitatea se aplică în atelierele de comandă pentru executarea încălțăminte.

Construirea tiparului după copia medie a calapodului este aplicată pentru pantofi, ghete, partea de jos a cizmei.

Construirea tiparului după metoda geometrică este aplicată pentru tiparele părții de sus a cizmei.

Tipul de încălțăminte: pantof, gheată, sanda pentru damă și bărbați.

Instrumente utilizate: creioane, acuarele, pensule, trusă de geometrie, cuțit de croit, panglică de măsurat.

Materialele utilizate: hârtie de desen opacă, milimetrică, ozalid, soluție de cauciuc, pânză pentru copiere calapoade, ață.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- metode pentru construirea tiparelor de încălțăminte.

CUNOȘTINȚE

- modul de realizare a unui tipar conform modelului cerut.

Croirea pieselor componente ale încălțăminteii

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Poziționarea tiparelor pe material	1.1 Tiparele sunt poziționate cu atenție pe zona de material în funcție de tipul piesei ce urmează a fi croită. 1.2 Tiparele sunt poziționate pe material astfel încât să se obțină o croire cât mai economică. 1.3 Tiparele sunt poziționate cu atenție pe material astfel încât să se evite zonele de material defecte. 1.4 Tiparele sunt poziționate corect pe material astfel încât să se țină cont de piesele pereche ale încălțăminteii.
2. Croirea pieselor	2.1. Piesele sunt croite cu atenție după forma tiparului. 2.2. Piesele sunt croite cu atenție în funcție de tipul de material. 2.3 Deșeurile rezultate la croit sunt selectate atent și utilizate ca elemente auxiliare. 2.4 Piesele croite sunt controlate bucată cu bucată pentru a verifica existența pieselor pereche.

Gama de variabile

Unitatea se aplică în atelierele de comandă pentru executarea încălțăminteii.

Tipuri de piese de încălțăminte croite:

- piese componente ale părții de jos a încălțăminteii care se ștanțează: talpa exterioară, capace de toc, talpa interioară, flecuri interioare, branțuri, bombeuri, ștaifuri.
- piese componente ale părții de sus a încălțăminteii care se croiesc manual: fețe de căptușeli.

Tipuri materiale croite (ștanțate):

- tălpi din piei de bovine, nebovine, înlocuitori.
- fețe din piei de bovine, nebovine, înlocuitori.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de croire a pieselor componente ale încălțăminteii conform tiparului.

CUNOȘTINȚE

- tipuri, caracteristici și comportarea la croit a diferitelor materiale utilizate la confecționarea încălțăminteii.

Executarea reparațiilor la încălțăminte

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Diagnosticarea defecțiunii	1.1 Defecțiunea este diagnosticată corect și complet în funcție de partea componentă a încălțăminteii unde este localizată. 1.2 Defecțiunea este diagnosticată cu atenție din punct de vedere al posibilităților.
2. Dezasamblarea pieselor defecte.	1.3 Defecțiunea este diagnosticată corect în limita de timp disponibilă. 2.1. Piese defecte sunt dezasamblate cu atenție în funcție de tipul defecțiunii. 2.2. Piese rămase după dezasamblare sunt curățate și pragătite corect pentru remediere. 2.3 Piese defecte sunt dezasamblate cu atenție astfel încât să nu se provoace alte defecțiuni, cu ajutorul uneltelor și dispozitivelor specifice.
3. Remedierea defecțiunii	3.1 Defecțiunea este remediată corect în funcție de tipul și de partea componentă a încălțăminteii unde este localizată. 3.2 Defecțiunea este remediată cu atenție respectând succesiunea fazelor din operațiile specifice de remediere. 3.3 Defecțiunea este remediată corect și complet cu ajutorul uneltelor și dispozitivelor specifice. 3.4 Defecțiunea este remediată corect folosind pentru reparație același tip de materiale (sau materiale compatibile) cu cele ale pieselor înlocuite. 3.5 Defecțiunea este remediată corect cu respectarea caracteristicilor calitative inițiale ale încălțăminteii.

Gama de variabile

Unitatea se aplică în atelierele de comandă pentru executarea încălțăminteii, care efectuează și lucrări de reparații pentru încălțăminte finită, după utilizare.

Tipuri de reparații uzuale:

- pentru fețele încălțăminteii: cusături, petice, schimbat fermoare, cusut cataramă;
- pentru piesele părții de jos a încălțăminteii: înlocuit capace de toc, tălpi, glenc, aplicat pingele, schimbat toc, lipire talpă sau alte elemente componente.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de reparare a unei defecțiuni și mijloacele de remediere a acestora.

CUNOȘTINȚE

- tipul de defecțiuni și mijloacele de remediere a acestora.

Formarea pieselor încălțăminte

Descrierea unității

Unitatea se referă la ansamblul de operații prin care piesele fetelor capătă forma spațială a încălțăminte prin tragere pe calapod și sunt fixate pe brant. Ansamblul de operații este corelat cu sistemul de confecționare a încălțăminte.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătirea pieselor componente	1.1 Piese componente sunt pregătite cu atenție conform cu sistemul de confecționare utilizat. 1.2 Piese componente sunt pregătite prin efectuarea corectă a unor operații specifice. 1.3 Piese componente sunt pregătite cu atenție în scopul obținerii unor deformații remanente în materialul de execuție. 1.4 Piese componente sunt pregătite corect cu ajutorul sculelor și dispozitivelor specifice.
2. Executarea tragerii pe calapod	2.1. Tragerea pe calapod este executată cu atenție astfel încât să se asigure forma spațială corectă a încălțăminte conform modelului ales. 2.2. Tragerea pe calapod este executată printr-o succesiune corectă a operațiilor specifice cu respectarea condițiilor de calitate ale materialului de execuție. 2.3 Tragerea pe calapod este executată corect conform cu sistemul de confecționare utilizat. 2.4 Tragerea pe calapod este executată cu atenție cu ajutorul sculelor și echipamentelor specifice.

Gama de variabile

Unitatea se aplică în atelierele de comandă pentru executarea încălțăminte.

Operații de pregătire: pregătirea pentru tragere pe calapod (pregătire calapoade, fixare brant pe calapod, condiționare fețe, introducerea ștaif și întărire parte posterioară fețe, întărire bombeu, perforare fețe în regiunea călcâiului) și perforarea pieselor fetelor (întinderea vârful pe calpod, aranjare vipușcă și prindere călcâi).

Operații de tragere pe calapod: întinderea și fixarea fetelor pe calapod și detensionarea materialului fixat pe calapod (prin presare, ciocănire, călcare).

Piese utilizate: piese încălțăminte (fețe și brant) și calapoade.

Sisteme de confecționare a încălțăminte: încălțăminte cu talpă cusută pe ramă (C.R.), încălțăminte cu talpă cusută prin brant (C.B.), încălțăminte cu ramă întoarsă (R.I.), încălțăminte lipită (I.L.), etc.

Material de execuție:

- pentru fețe: piei bovine, nebovine, înlocuitori de piele;
- pentru calapod: lemn, masă plastică;
- pentru brant: talpă de bovine, porcine, talpă artificială.

Accesorii: soluții de lipit, scoabe, cuie.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

- modul de formare a pieselor încălțăminte conform modelului.

CUNOȘTINTE

- caracteristicile și comportarea materialelor de execuție în timpul solicitărilor mecanice și fizico-chimice specifice operațiilor de pregătire și tragere pe calapod.
- ordinea fazelor de execuție pentru toate operațiile specifice unității.

Oferirea serviciilor către clienți

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Analizează solicitărilor clientului	1.1. Solicitățile clientului sunt identificate prin întrebări clare și ascultare atenta. 1.2. Solicitățile sunt analizate cu atenție în sensul stabilirii corecte a tuturor detaliilor. 1.3. Solicitățile sunt evaluate cu discernământ în funcție de posibilitățile de realizare ale atelierelor.
2. Furnizează informații	2.1. Serviciile sunt prezentate cu promptitudine și claritate. 2.2. Informațiile sunt furnizate cu competență și responsabilitate. 2.3. Informațiile sunt furnizate în sensul satisfacerii solicitărilor clienților.
3. Oferă sfaturi și soluții	3.1. Sfaturile oferite dovedesc bun gust și un dezvoltat simț al detaliului. 3.2. Soluțiile oferite satisfac cerințele clienților. 3.3. Soluțiile sunt susținute politicos și argumentate cu competență.

Gama de variabile

Unitatea se aplică lucrărilor ce-și desfășoară activitatea în centre de comandă pentru:

- confecții produse de îmbrăcăminte
- confecții produse de încălțăminte.

Informații furnizate:

- servicii - exemplu:
- confecționare / reparații produse de îmbrăcăminte damă / bărbați (fuste, bluze, pantaloni, veste, etc.) - pentru ocupația "croitor".
- confecționare / reparații produse de încălțăminte damă / bărbați (pantofi, sandale, cizme etc.) - pentru ocupația "cizmar".
- tarife pentru produsele din nomenclator - exemplu:
- fusta damă, sacou, vestă, pantalon - pentru ocupația "croitor".
- pantof damă, sanda, bocanc bărbați - pentru ocupația "cizmar".
- prețuri / materiale
- preț stofă lână, preț furnituri, etc. - pentru ocupația "croitor".
- calitate materiale disponibile - exemplu:
- stofă lână, căptușeală satin, etc. - pentru ocupația "croitor".
- piele fețe bovină, tălpi, etc. - pentru ocupația "cizmar".
- termene de realizare
- necesar material / produs

Sfaturi și soluții:

- alegerea materialelor și a accesoriilor;
- alegerea modelului;
- tendințe în linia modei.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- modul de prezentare a informațiilor și sfaturilor
- politețea în relația cu clienții.

CUNOȘTINȚE:

- criteriile de alegere a materialelor în funcție de destinația produsului, model, linia modei
- servicii oferite de unitatea și condiții de prestare: tarife, prețuri materiale, termene de execuție.

Preluarea și predarea comenzilor

Descrierea unității

Unitatea se referă la activitatea specifică centrelor de comandă și presupune o colaborare permanentă între lucrător și client pentru stabilirea tuturor detaliilor necesare realizării produsului în conformitate cu cerințele clientului.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stabilirea modelului	1.1. Modelul este stabilit în funcție de destinația produsului. 1.2. Modelul este stabilit în ton cu linia modei. 1.3 Modelul este stabilit în funcție de calitatea materialului. 1.4 Stabilirea modelului se face în conformitate cu caracteristicile clientului. 1.5 Modelul va corespunde cerințelor clientului.
2. Determinarea dimensiunilor	2.1. Dimensiunile sunt determinate corect în funcție de produsul de executat și de model. 2.2 Măsurile sunt luate cu atenție, respectând procedura. 2.3 Valorile măsurate cu precizie sunt înregistrate corect pentru fiecare client.
3. Stabilirea necesarului de materiale pentru realizarea produsului	3.1. Necesarul de materiale este stabilit corect în funcție de model. 3.2 Necesarul de materiale este determinat corect în funcție de măsurile clientului. 3.3 Necesarul de materiale înregistrat în conformitate cu metodologia.
4. Predarea comenzilor către client	4.1 Produsele sunt ambalate cu grijă pentru a permite transportul în condiții optime. 4.2 Comanda este predată cu atenție conform documentelor înregistrate.

Gama de variabile

Unitatea se aplică lucrătorilor din ocupațiile:

- croitor confecționar îmbrăcăminte la comandă;
- cizmar confecționar încălțăminte la comandă.

Caracteristici client: vârstă, sex, conformație corp (pentru croitor) sau picior (pentru cizmar), stil.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se urmărește:

- luarea corectă a măsurilor;
- precizia stabilirii necesarului de materiale;
- modul de corelare a calității materialului cu destinația produsului și caracteristicile clientului.

CUNOȘTINTE:

- proceduri de măsurare pentru realizarea produsului.

Unitatea se evaluează împreună cu unitatea "Ofertarea serviciilor către clienți".